

UNIwersYTET KRYTYCZNY

ZAPRASZAMY NA OTWARTE SEMINARIA I WYKŁADY
CENTRUM KULTURY NOWY WSPANIAŁY ŚWIAT, UL. NOWY ŚWIAT 63, I PIĘTRO

UNIwersYTET KRYTYCZNY jest próbą odpowiedzi na postępujący kryzys tradycyjnych instytucji akademickich. Uczelnia w Polsce staje się kolejnym instrumentem wolnorynkowej gospodarki – kreują innowacje na potrzeby biznesu, wytwarzają kapitał ludzki dla przedsiębiorstw. Przekazywana studentom wiedza jest coraz węższa i specjalistyczna, a do tego zestandaryzowana (system USOS) i podporządkowana dyktatowi wskaźników ilościowych (punkty ECTS). Cierpi na tym nie tylko wykształcenie humanistyczne studentów, ale przede wszystkim funkcja Akademii jako ośrodka krytyki obowiązującego ładu społecznego. To z uniwersytetu wychodziły niegdyś odważne propozycje reform, to właśnie studenci pragnęli zmieniać świat. Dziś uczelnia przygotowuje przede wszystkim ekspertyzy, a jej absolwenci walczą o punkty w CV.

UNIwersYTET KRYTYCZNY chce dostarczać wielowymiarowej wiedzy o świecie: literatura i polityka, historia i socjologia, filozofia i polityka społeczna wzajemnie się tu inspirują i krytycznie pokazują społeczny świat jako całość.

Pragniemy jednocześnie umożliwić warszawskiej publiczności kontakt z wykładowcami, których na co dzień nie mogą spotkać. UNIwersYTET KRYTYCZNY nawiązuje wprost do tradycji inteligencji zaangażowanej, łącząc humanistyczne inspiracje z otwartością na publiczność spoza uniwersytetu tradycyjnego.

→ aktualny program zajęć na stronie www.krytykapolityczna.pl

////////// semestr jesienny 2010 //////////

PAŹDZIERNIK

5 PAŹDZIERNIKA, WTOREK

- 16.00 CORNELIUS CARDEW | MUZYKA NOWA | prowadzenie: Michał Libera
- 19.00 LEKTURY KRYTYCZNE | prowadzenie: Roman Kurkiewicz

6 PAŹDZIERNIKA, ŚRODA

- 16.00 MUZYKA I WIZUALNOŚĆ W CZASACH POPKULTURY | The Beatles | prowadzenie: Antoni Michnik
- 19.00 NOWY TEATR W NOWYM WSPANIAŁYM ŚWIECIE | wprowadzenie do cyklu „Trauma. Przegapione spotkania z historią” | prowadzenie: Katarzyna Bojarska

7 PAŹDZIERNIKA, CZWARTEK

- 16.00 ZWROT BIOGRAFICZNY. HISTORIA ZAPISANA W ŻYCIORYSACH | prowadzenie: Krzysztof Tomasik
- 19.00 SEMINARIUM WIELOKULTUROWE FUNDACJI ARTERIA | Kto jest kolonizatorem? Polska w świetle teorii postkolonialnej | wykład Magdaleny Nowickiej

12 PAŹDZIERNIKA, WTOREK

- 19.00 SEMINARIUM PANOPTYKON | Rozmowy o społeczeństwie nadzorowanym | Moralność w świecie nadzoru | gość: Paweł Łuków

13 PAŹDZIERNIKA, ŚRODA

- 15.30 W OPTYCE FEMINIZMU | prowadzenie: dr Sylwia Nadgrodkiewicz
- 19.00 NOWY TEATR W NOWYM WSPANIAŁYM ŚWIECIE | Oblizywanie się resztkami – spektakl jako auto-recycling. Powrót Odysa w teatrze Kantora | Grzegorzewskiego | cykl „Obrazy odczarowane w polskim teatrze nowoczesnym” | wykład Katarzyny Fazan

14 PAŹDZIERNIKA, CZWARTEK

- 19.00 DEBIUTY W NOWYM WSPANIAŁYM ŚWIECIE | Pokazy filmowe prac studentów i absolwentów Kowalni | koordynatorzy: prof. Grzegorz Kowalski, Katarzyna Górna

19 PAŹDZIERNIKA, WTOREK

- 16.00 CORNELIUS CARDEW | Muzyka niezdeterminowana | prowadzenie: Michał Libera
- 19.00 ODWYK OD POGARDY. POLITYKA NARKOTYKOWA I TWOJA GŁOWA | Czy Monar niejedno ma imię? | goście: Mariusz Janiszewski, Tomasz Harasimowicz | prowadzenie: Tomasz Piątek

20 PAŹDZIERNIKA, ŚRODA

- 16.00 MUZYKA I WIZUALNOŚĆ W CZASACH POPKULTURY | The Rolling Stones | prowadzenie: Antoni Michnik
- 19.00 NOWY TEATR W NOWYM WSPANIAŁYM ŚWIECIE | Teatr non-fiction. Po co nam fakty w teatrze? | cykl „Teatr non-fiction. Wprowadzenie do teatru dokumentalnego i verbatim” | wykład Romana Pawłowskiego

21 PAŹDZIERNIKA, CZWARTEK

- 16.00 ZWROT BIOGRAFICZNY. HISTORIA ZAPISANA W ŻYCIORYSACH | Elżbieta Szemplińska. Od komunistki do bigotki | gość: Agnieszka Szyk (Uniwersytet Gdański, biografka Elżbiety Szeplińskiej) | prowadzenie: Krzysztof Tomasik

26 PAŹDZIERNIKA, WTOREK

- 19.00 KRYTYKA ROZUMU PONOWOCZESNEGO | seminarium prof. Cezarego Wodzińskiego

27 PAŹDZIERNIKA, ŚRODA

- 15.30 W OPTYCE FEMINIZMU | prowadzenie: dr Sylwia Nadgrodkiewicz
- 19.00 NOWY TEATR W NOWYM WSPANIAŁYM ŚWIECIE | Trauma: nowoczesność i ponowoczesność | cykl „Trauma. Przegapione spotkania z historią” | wykład Katarzyny Bojarskiej

28 PAŹDZIERNIKA, CZWARTEK

- 19.00 DEBIUTY W NOWYM WSPANIAŁYM ŚWIECIE | Pokazy filmowe prac studentów i absolwentów Kowalni | koordynatorzy: prof. Grzegorz Kowalski, Katarzyna Górna

LISTOPAD

2 LISTOPADA, WTOREK

- 16.00 CORNELIUS CARDEW | Muzyka graficzna | prowadzenie: Michał Libera
- 19.00 LEKTURY KRYTYCZNE | prowadzenie: Roman Kurkiewicz

9 LISTOPADA, WTOREK

- 19.00 SEMINARIUM PANOPTYKON. ROZMOWY O SPOŁECZEŃSTWIE NADZOROWANYM | koordynują: Katarzyna Szymielewicz, Małgorzata Szumańska

10 LISTOPADA, ŚRODA

- 15.30 W OPTYCE FEMINIZMU | prowadzenie dr Sylwia Nadgrodkiewicz
- 19.00 NOWY TEATR W NOWYM WSPANIAŁYM ŚWIECIE | Sceniczny montaż „zranionych obrazów”. „Dziś są moje urodziny” T. Kantora | cykl „Obrazy odczarowane w polskim teatrze nowoczesnym” | wykład Katarzyny Fazan

15 LISTOPADA, PONIEDZIAŁEK

- 12.00 SEMINARIUM PROF. JANE HARDY

16 LISTOPADA, WTOREK

- 12.00 SEMINARIUM PROF. JANE HARDY
- 16.00 CORNELIUS CARDEW | Muzyka improwizowana | prowadzenie: Michał Libera
- 19.00 ODWYK OD POGARDY. POLITYKA NARKOTYKOWA I TWOJA GŁOWA | Uzależnienie a więzienie. Czy cela jest miejscem dla chorych? I to cela, w której się ćpa? Bezsensy prawne i bezprawne. Dopalacze: bardziej fatalne, a legalne | gość: Adam Nyk, terapeuta uzależnień, pracujący m.in. w więzieniach i aresztach | prowadzenie: Tomasz Piątek

17 LISTOPADA, ŚRODA

- 12.00 SEMINARIUM PROF. JANE HARDY
- 16.00 MUZYKA I WIZUALNOŚĆ W CZASACH POPKULTURY | The Velvet Underground | prowadzenie: Antoni Michnik
- 19.00 NOWY TEATR W NOWYM WSPANIAŁYM ŚWIECIE | Rewolucja na scenie. Teatr dokumentalny jako zwierciadło społecznych przemian w Europie początku XX wieku | cykl „Teatr non-fiction. Wprowadzenie do teatru dokumentalnego i verbatim” | wykład Romana Pawłowskiego

18 LISTOPADA, CZWARTEK

- 12.00 SEMINARIUM PROF. JANE HARDY
- 16.00 ZWROT BIOGRAFICZNY. HISTORIA ZAPISANA W ŻYCIORYSACH | Tadeusz Boy-Żeleński. Zapomniany gigant | gość: dr Agata Zawiszewska (Uniwersytet Szczeciński, historyczka literatury, biografka Ireny Krzywickiej) | prowadzenie: Krzysztof Tomasik
- 19.00 SEMINARIUM WIELOKULTUROWE FUNDACJI ARTERIA

24 LISTOPADA, ŚRODA

- 15.30 W OPTYCE FEMINIZMU | prowadzenie dr Sylwia Nadgrodkiewicz
- 19.00 KRYTYKA ROZUMU PONOWOCZESNEGO | seminarium prof. Cezarego Wodzińskiego

25 LISTOPADA, CZWARTEK

- 19.00 DEBIUTY W NOWYM WSPANIAŁYM ŚWIECIE | Pokazy filmowe prac studentów i absolwentów Kowalni | koordynatorzy: prof. Grzegorz Kowalski, Katarzyna Górna

30 LISTOPADA, WTOREK

- 16.00 CORNELIUS CARDEW | Muzyka amatorska | prowadzenie: Michał Libera
- 19.00 SEMINARIUM PANOPTYKON | Rozmowy o społeczeństwie nadzorowanym | koordynują: Katarzyna Szymielewicz, Małgorzata Szumańska

GRUDZIEŃ

1 GRUDNIA, ŚRODA

- 12.00 SEMINARIUM PROF. CLAUSA OFFE
- 16.00 MUZYKA I WIZUALNOŚĆ W CZASACH POPKULTURY | David Bowie | prowadzenie: Antoni Michnik
- 19.00 NOWY TEATR W NOWYM WSPANIAŁYM ŚWIECIE | Trauma: czas i miejsce | cykl „Trauma. Przegapione spotkania z historią” | wykład Katarzyny Bojarskiej

2 GRUDNIA, CZWARTEK

- 12.00 SEMINARIUM PROF. CLAUSA OFFE
- 16.00 ZWROT BIOGRAFICZNY. HISTORIA ZAPISANA W ŻYCIORYSACH | Teresa Tużyńska. Dramat pięknej dziewczyny na ekranie | gość: Krzysztof Trojanowski (filmoznawca, Uniwersytet w Toruniu) | prowadzenie: Krzysztof Tomasik

3 GRUDNIA, PIĄTEK

- 12.00 SEMINARIUM PROF. CLAUSA OFFE

7 GRUDNIA, WTOREK

- 16.00 CORNELIUS CARDEW | Muzyka pop(ulistyczna) | prowadzenie: Michał Libera

8 GRUDNIA, ŚRODA

- 15.30 W OPTYCE FEMINIZMU | prowadzenie dr Sylwia Nadgrodkiewicz
- 19.00 NOWY TEATR W NOWYM WSPANIAŁYM ŚWIECIE | Wielka kobieta versus wielki człowiek w historii | cykl „Wielka kobieta. Widzialność, tożsamość, symbol” | wykład Kazimierza Szucki

9 GRUDNIA, CZWARTEK

- 19.00 SEMINARIUM WIELOKULTUROWE FUNDACJI ARTERIA
- 19.00 DEBIUTY W NOWYM WSPANIAŁYM ŚWIECIE | Pokazy filmowe prac studentów i absolwentów Kowalni | koordynatorzy: prof. Grzegorz Kowalski, Katarzyna Górna

14 GRUDNIA, WTOREK

- 19.00 ODWYK OD POGARDY. POLITYKA NARKOTYKOWA I TWOJA GŁOWA | prowadzenie: Tomasz Piątek

15 GRUDNIA, ŚRODA

- 16.00 MUZYKA I WIZUALNOŚĆ W CZASACH POPKULTURY | prowadzenie: Antoni Michnik
- 19.00 NOWY TEATR W NOWYM WSPANIAŁYM ŚWIECIE | Och, jaka piękna wojna. Sceniczne dokumenty czasów zimnej wojny | cykl „Teatr non-fiction. Wprowadzenie do teatru dokumentalnego i verbatim” | wykład Romana Pawłowskiego

16 GRUDNIA, CZWARTEK

- 16.00 ZWROT BIOGRAFICZNY. HISTORIA ZAPISANA W ŻYCIORYSACH | Aleksandra Śląska. Od Hitlerów do królowej | gość: Katarzyna Ostrowska (teatrolożka, autorka książki o Ewie Wiśniewskiej) | prowadzenie: Krzysztof Tomasik

21 GRUDNIA, WTOREK

- 16.00 CORNELIUS CARDEW | Muzyka partyjna | prowadzenie: Michał Libera
- 19.00 KRYTYKA ROZUMU PONOWOCZESNEGO | seminarium prof. Cezarego Wodzińskiego

22 GRUDNIA, ŚRODA

- 15.30 W OPTYCE FEMINIZMU | prowadzenie dr Sylwia Nadgrodkiewicz

23 GRUDNIA, CZWARTEK

- 19.00 DEBIUTY W NOWYM WSPANIAŁYM ŚWIECIE | Pokazy filmowe prac studentów i absolwentów Kowalni | koordynatorzy: prof. Grzegorz Kowalski, Katarzyna Górna

KRYTYKA ROZUMU PONOWOCZESNEGO

prowadzenie: prof. Cezary Wodziński

raz w miesiącu we wtorek o 19.00 //// 26.10, 24.11, 21.12 //

Przedmiotem cyklu wykładów jest rozpoznanie i krytyczna interpretacja kondycji kultury współczesnej (od lat 70. ubiegłego wieku do chwili obecnej). W przekonaniu wielu analityków, krytyków i diagnostyków kultury od kilku dziesięciu lat mamy do czynienia z wielosegmentowym i polisemicznym „pęknięciem” (wykładanym jako „kryzys”, „przełom”, „bankructwo”, „koniec”, „kres”, „przezwyższenie” etc.) struktury „świata”, „doświadczenia”, „języka”, „sensowności” kultury europejskiej, a w konsekwencji – globalnej. Terminy „ponowoczesność” i „postmodernizm” stanowią od dawna dyskursywne instrumenty służące uchwyleniu i opisowi tego przełomowego „pęknięcia”. Od momentu powstania budzą liczne kontrowersje i dyskusje związane z ich rzekomo opisowym, przedmiotowym, referencyjnym charakterem i prowokują pytania o ich funkcję projektującą, performatywną i ideologiczną. Cztery dekady dyskusji stwarzają odpowiedni dystans niezbędny do krytycznej „weryfikacji” idiomu i doświadczenia „ponowoczesności”. Zakładam, że dystans tego rodzaju sygnalizuje moment, w którym Sowa Minery sposobi się do lotu (bywa, że również – czego z góry przewidzieć niepodobna – do odlotu...). Pytanie o status „ponowoczesności” i jej języka – języków – jest próbą namysłu nad sensem „naszego” własnego języka i jego wieloznacznego uwikłania w świat (nowy? wspaniały?), w którym i którym jesteśmy. Tu i teraz. Ale zarazem: tam i przedtem oraz tam i potem.

LEKTURY KRYTYCZNE

prowadzenie: Roman Kurkiewicz

raz w miesiącu o 19.00 // 21.09, 5.10, 2.11, 16.12 //

Czy „Seksmisja” nadal straszy feministkami (i feministki)? Co Renata Danciewicz myśli o narkotykach? Ile będzie kosztowała polityka klimatyczna? Po co nam socjalizm? Czy słowa mogą ranić? Kim był Iwan Franko? Co łączy te wszystkie pytania? To tematy książek, które Krytyka Polityczna wydała lub wyda w niedalekiej przyszłości. W ramach Uniwersytetu Krytycznego z wybranymi gośćmi rozmawia o nich Roman Kurkiewicz. Jeśli nie znacie odpowiedzi, przyjdźcie i posłuchajcie. Jeśli je znacie, przyjdźcie i dyskutujcie.

ODWYK OD POGARDY. POLITYKA NARKOTYKOWA I TWOJA GŁOWA

prowadzenie: Tomasz Piątek

raz w miesiącu we wtorek o 19.00 // 19.10, 16.11, 14.12 //

Cykl spotkań poświęconych polityce narkotykowej i uzależnieniom. Tematy:

- uzależnienie jako choroba vs. uzależnienie jako przestępstwo i grzech
- uzależnienia jako chorzy vs. uzależnienia jako wykluczeni
- terapia uzależnień - jak społeczeństwo jej przeszkadza: hamulce psychologiczne, kulturowe, społeczne i polityczne
- terapia uzależnień - jak może ona wspomóc społeczeństwo: społeczność terapeutyczna jako mikromodel demokracji społecznościowej

W OPTYCE FEMINIZMU

prowadzenie: Dr Sylwia Nadgrodkiewicz

co dwa tygodnie w środy o 15.30 // 13.10, 27.10, 10.11, 24.11, 8.12, 22.12 //

Cykl seminariów, podczas których będziemy przyglądać się nekającym świat nierównościom z perspektywy feministycznej. Wykładom towarzyszyć będą projekcje fragmentów wybranych filmów.

Wybrane tematy spotkań: Co znaczy być „kobietą kobietą” i „męskim mężczyzną” w dzisiejszym świecie? (One True Thing, Maska Twardziela, Godziny). Czym są mechanizmy dyskryminacyjne? (Niebieskoocy). Dlaczego tak trudno „stać się” Kochającym ojcem w patriarchalnym społeczeństwie? (Pregi). Czy multikulturalizm jest dobry dla kobiet? (Głowa w mur). Dlaczego polska debata publiczna o aborcji ma znamiona tej sprzed 90 lat? (Dzieje grzechu, 4 miesiące, 3 tygodnie i 2 dni). Jakich argumentów używa kościół katolicki w „przekonywaniu niewolnika” do niewoli i czy niewolnik jest zadowolony? (Siostry Magdalenki). Czy ONA jest dziwką, bo sama tego chciała? (Dziwka, Lilja 4-ever). Dlaczego córki powielają losy swych matek? (Dziewięćcioletnia żona, Lilja 4-ever).

ZWROT BIOGRAFICZNY. HISTORIA ZAPISANA W ŻYCIORYSACH

prowadzenie: Krzysztof Tomasiak

co dwa tygodnie w czwartki o 16.00 // 21.10, 18.11, 2.12, 16.12 //

Seminarium o najciekawszych postaciach polskiego życia kulturalnego. Celem seminarium jest zajęcie się biografistyką - dziedziną często pomijaną na polskich uniwersytetach, zwrócenie uwagi na jej potencjał, nie tylko literaturoznawczy i historyczny, ale także emancypacyjny. W ten sposób powstanie swoista opowieść o historii Polski XX wieku z perspektywy grup i tematów wykluczonych z dotychczasowej narracji (twórczość kobiet, homoseksualność, przestrzeń prywatna, feminizm, seksualność w czasie wojny, obyczajowość PRL-u). W nadchodzącym semestrze poświęcimy dużo uwagi życiorysom konkretnych postaci ważnych dla kultury Polski. Zastanawimy się na ile ich wybory życiowe były typowe dla danego pokolenia czy grupy społecznej. Przypomniane zostaną zarówno osoby zapomniane (jak pisarka Elżbieta Szemplińska), zadamy też pytanie o aktualny odbiór dokonani gigantów (takich jak Tadeusz Boy-Zeleński). Bohaterkami zajęć będą nie tylko ludzie pióra, ale też gwiazdy kina i teatru, symbol międzywojnia – Ina Benita, i lat 60. - Elżbieta Czyżewska. Na przykładzie Teresy Tuszyńskiej zastanowimy się co stało się z całym nurtem „pięknych dziewcząt na ekranie”.

MUZYKA I WIZUALNOŚĆ W CZASACH POPKULTURY

prowadzenie: Antoni Michnik

co dwa tygodnie we środy o 16.00 // 6.10, 20.10, 17.11, 1.12, 15.12 //

Cykl spotkań „Muzycy jako instytucje wizualności” dotyczyć będzie wizualnej sfery oplatającej muzykę popularną. Popkultura stała się bardzo istotną częścią kultury wizualnej, która w Polsce wciąż zbyt często pozostaje poza spektrum zainteresowań akademickiej historii sztuki i szerzej krytyki artystycznej. W nadchodzącym semestrze Antoni Michnik poprowadzi narrację szlakiem znanych i światowej sławy zespołów i solowych wykonawców o statusie instytucji, które posiadały swoją własną wizualną sferę. Zajmiemy się zarówno kształtowaniem wizerunku danych wykonawców, jak i ich współpracą z różnymi artystami. Cykl będzie się zatem składał z szeregu case studies, które ułożą się w całościową narrację dotyczącą przemian przestrzeni wizualnej wokół muzyki popularnej.

CORNELIUS CARDEW

prowadzenie: Michał Libera

co dwa tygodnie we wtorki o 16.00 // 5.10, 19.10, 2.11, 16.11, 30.11, 7.12 //

Złote dziecko brytyjskiej awangardy. Czołowy przedstawiciel muzyki niezdeterminowanej. Wybitny autor partytur graficznych. Bezkompromisowy improwizator. Przekorny nauczyciel muzyki piszący utwory dla amatorów. Być może nawet animator społeczny. Z pewnością teoretyk, aktywista i polityk. Artysta zaangażowany społecznie – cokolwiek to znaczy...

Na seminarium rekonstruować będziemy najważniejsze z jego prób zaangażowania społecznego muzyki a także powody, dla których żadne z nich nie spełniły jego oczekiwań. Będziemy przyglądać się jego socjologicznym technikom kompozytorskim – analizowali partytury, czytali teksty teoretyczne i słuchali nagrań. Przede wszystkim jednak będziemy poszukiwali współzależnych, zgodnie z którymi muzykę można rozumieć jako działanie społeczne. A dokładniej – nieudane działania społeczne.

DEBIUTY W NOWYM WSPANIAŁYM ŚWIECIE

koordynatorzy: Katarzyna Górna, Grzegorz Kowalski

co dwa tygodnie w czwartki o 19.00 // 14.10, 28.10, 25.11, 9.12, 23.12 //

Pokazy filmowe prac studentów i absolwentów Kowalni. Na kolejnych seansach pokazywane będą etiudy studenckie i debiutanckie filmy młodych artystów wywodzących się z pracowni Grzegorz Kowalskiego w warszawskiej ASP. Na specjalnych pokazach prezentowany będzie proces kształcenia [wybrane zadania] Pracowni Przestrzeni Audiowizualnej. Profesor będzie wprowadzał w kulisy dydaktyki. Do debiutów w przygotowują się między innymi artyści: Adam Janisch (dyplom 2010), Anna Senkara (dyplom 2009), Piotr Wysocki (dyplom 2008), Tomasz Rafa (dyplom 2009), Cezary Koczwarski (dyplom 2008) oraz studenci Julia Bui-Ngoc, Katarzyna Klimkowska, Wojciech Tymicki i inni.

SEMINARIUM PANOPTYKON

koordynatorki cyklu: Katarzyna Szymielewicz, Małgorzata Szumańska

raz w miesiącu we wtorek o 19.00 // 12.10, 9.11, 30.11

Cykl „Seminarium Panoptykon” jest realizowany przez Fundację Panoptykon. Za projektowaliśmy go jako przestrzeń do dyskusji na temat współczesnych form nadzoru nad społeczeństwem. Co miesiąc zapraszamy do rozmowy innych ekspertów i wybieramy inny aspekt „społeczeństwa nadzorowanego”. Staramy się pokazywać różne przejawy nadzoru w życiu codziennym, interpretować fakty i wydarzenia. Nie unikamy też rozmów o polityce i dyskusji teoretycznych. Nasz cel to wspólne zastanowienie się, czy rzeczywiście mamy do czynienia z nasilaniem nadzoru i czy jest to problem. Może zmieniają się tylko techniki kontroli, a jej cele i natężenie pozostają w zasadzie takie same?

SEMINARIA WIELOKULTUROWE FUNDACJI ARTERIA

raz w miesiącu w czwartek o 19.00 // 2.09, 7.10, 18.11, 9.12

Seminaria mają na celu rozwijanie umiejętności dostrzegania odmienności oraz zdolności do efektywnego działania na styku kultur. Są przestrzenia, która łączy w dyskusji zarówno praktyków wielokulturowości (m.in. nauczycieli i pedagogów uczących dzieci odmiennej narodowości) oraz jej teoretyków (w tym psychologów, socjologów). Przestrzeń ta ma być podstawą do stworzenia środowiska kompetentnego do podjęcia działań na rzecz zmian w polskim systemie edukacji oraz promowania idei wielokulturowości wśród społeczności lokalnych. Zapraszamy do udziału w Seminarium wszystkich zainteresowanych pogłębieniem swojej wiedzy i świadomości społecznej na temat obecności przedstawicieli innych kultur w Polsce oraz współdziałaniem na rzecz wielokulturowości.

NOWY TEATR W NOWYM WSPANIAŁYM ŚWIECIE

prowadzenie: Katarzyna Bojarska, Katarzyna Fazan, Roman Pawłowski, Kazimiera Szczuka

w środy o 19.00

TEATR NON-FICTION. WPROWADZENIE DO TEATRU DOKUMENTALNEGO I VERBATIMU

prowadzenie: Roman Pawłowski

// 20.10, 17.11, 15.12 //

Teatr dokumentalny to jedno z najciekawszych i najbardziej radykalnych zjawisk artystycznych naszych czasów. Uważany przez jednych za publicystykę i propagandę, przez innych określany mianem najbardziej demokratycznego rodzaju teatru, budzi emocje i wywołuje żywe dyskusje. Cykl spotkań, które poprowadzi krytyk i publicysta „Gazety Wyborczej” Roman Pawłowski poświęcony będzie historii i współczesnym formom teatru dokumentalnego w Polsce, Rosji, Niemczech, Wielkiej Brytanii i Stanach Zjednoczonych. Czym jest teatr dokumentalny, w jakich warunkach społecznych powstał, na jakie potrzeby odpowiada, jakimi metodami się posługuje? Czy przekazuje rzeczywistość lepszy, bliższy prawdziwej obraz świata niż teatralna fikcja? Czy też jest jeszcze jedną konwencją teatralną? Jakie są perspektywy rozwoju teatru non-fiction? Wykłady będą ilustrowane fragmentami wybranych widowisk dokumentalnych i tekstów.

TRAUMA. PRZEGAPIONE SPOTKANIA Z HISTORIĄ

prowadzenie: Katarzyna Bojarska

// 6.10, 27.10, 1.12 //

Nie ma wątpliwości, że pojęcie traumy przestało być terminem medycznym czy psychoanalitycznym i weszło na dobre nie tylko do słownika współczesnej humanistyki, ale i powszechnego użycia. Tym samym zaczyna być coraz bardziej „niewyrażone” i obrasta w nowe sensy. Wydaje się zatem, że to dobry moment, aby na wybranych przykładach prześledzić jego historię i przemiany. Problematyka traumy łączy się przede wszystkim ze studiami nad Zagładą i jej „długim cieniem”. Chcę zaproponować spojrzenie poza ten kontekst (choć, rzecz jasna, nie porzucając go) i refleksję nad tym, dlaczego perspektywa „traumatyczna” zdaje się dominować nasze myślenie nie tylko o historii, ale i polityce. Psychoanalizę traktuję tu jako rodzaj interpretacji polegającej na rozpoznawaniu sensu ukrytego w tym, co widoczne, na wnikananiu w strukturę rzeczy. Wydaje się, że to właśnie dzięki sztuce i poprzez nią może realizować się praca nad tym, co ukryte a nawet skrywane; zawieszanie a może nawet przezwyższenie stłumień tak w płaszczyźnie jednostkowej, jak zbiorowej.

Szczególnie interesuje mnie, czy możemy mówić o ikonografii czy konwencji traumy zarówno w sferze obrazowania, jak opisu. Co dzieje się w tym kontekście z kategorią piękna i wzniosłości? Jaką rolę odgrywają tu pojęcia i figury takie, jak nawiedzenie,

widmowość, niesamowitość, żaloba, melancholia, utrata, pamięć i postpamięć, przetwarzanie i inne. Warto też zastanowić się nad rolą figurą „świadka” w tworzeniu i recepcji sztuki współczesnej.

OBRAZY ODCZAROWANE W POLSKIM TEATRZE NOWOCZESNYM

prowadzenie: Katarzyna Fazan

// 13.10, 10.11 //

Kwestia dobrego i złego gustu w nowych inscenizacjach jest problemem angażującym zróżnicowane opinie krytyków i widzów. Cykl wykładów podejmuje próbę nazwania zmian w stylistyce obrazowej polskiego teatru ostatniego dwudziestolecia. Punktem wyjścia jest ryzykowna teza, że ojcami-założycielami wizji nowoczesnego teatru polskiego są Tadeusz Kantor i Jerzy Grzegorzewski. Spotkania – dialogi z teatralnymi obrazami, będą się koncentrować wokół nagrania jednej inscenizacji, albo serii scen z wybranych spektakli. Obcowanie z różnie pojętą wizją jest zaproszeniem do analizy środków obrazowych wykorzystanych w konkretnych przedstawieniach, stawiania pytań o formy plastyczne i wyobraźnię wizualną, które nie zamykają się w klasycznie pojętej scenografii, lecz istnieją w interakcji z problematyką myślową przedstawień i z rzeczywistością obrazów nowoczesnej kultury. Tym bardziej, że kres „pięknego”, a zatem oczywistego teatru, często czyni widzów bezradnymi wobec chaosu teatralnych wrażeń wnoszących rozmaite jakości estetyczne, trudne do nazwania i zaakceptowania.

WIELKA KOBIETA. WIDZIALNOŚĆ, TOŻSAMOŚĆ, SYMBOL

prowadzenie: Kazimiera Szczuka

// 8.12 //

Rzecz będzie dotyczyła obecności i nieobecności kobiet w sztuce, teatrze i współnotowych narracjach. Emblematy cnót czy narodów, alegorie oświeceniowe i romantyczne symbole przedstawiane przez Marię Janion były sublimacją wykluczenia, kulturowym zadośćuczynieniem za społeczne i polityczne podporządkowanie kobiet. Według amerykańskiej badaczki Mary Russo, modernizm stał się epoką uwidocznienia, „spektakularyzacji” kobiecego ciała i głosu. Na ogół wiązało się to nie tylko ze szczególnego rodzaju „erotycznym skandalem”, ale również z naruszeniem głęboko zakorzenionych norm estetyki, zwyczajowo legitymizujących albo wykluczających ciała, kostiumy i społeczne role kobiet. Od prześladowanych przez Inkwizycję czarownic, przez postaci rewolucjonistek, sufrażystek, działaczek związkowych czy anarchistek, wreszcie - przez modernistyczne figury postępu, takie jak lotniczka Amelia Earhart - widzialna obecność kobiet w subwersywny sposób kwestionowała społeczne normy płci, rasy i klasy społecznej służące wykluczaniu i kontroli. Według Mary Russo feministyczna redefinicja ciała i polityczne zastosowania estetyki groteski prowadzą nas do współczesnych pytań o ciała niekompletne, nie - młode, a nawet nie pojedyncze. Freak theory - po queer theory pyta o politykę tożsamości osób odbiegających od normy - tym razem fizycznie. Teksty Marii Janion, Susan Rubin Suleiman, Mary Russo, Rosi Braidotti, Barbary Creed, Krystyny Kłosińskiej, Susan Sontag czy Julii Kristevy posłużą nam rozumieniu ciała jako kategorii politycznej i estetycznej.

SEMINARIA GOŚCI ZAGRANICZNYCH:**SEMINARIUM PROF JANE HARDY**

PROF. JANE HARDY – profesor ekonomii politycznej na Uniwersytecie Hertfordshire. Jej publikacje dotyczyły polskiej transformacji (Nowy polski kapitalizm, KiP, 2010). Jest członkiem zespołu redakcyjnego International Socialism Journal.

// 15-17.11, godz. 12.00 //

WYKŁAD 1: Reflections on the Political Economy of Polish Transformation
WYKŁAD 2: Work, Workers and New Dimensions of Solidarity
WYKŁAD 3: Varieties of Capitalism and the Crisis and Recession in Central and Eastern Europe

SEMINARIUM PROF. CLAUDIA OFFE

PROF. CLAUDIA OFFE – niemiecki socjolog i politolog, profesor w Hertie School of Governance w Berlinie, wykładał również m.in. w nowojorskiej New School for Social Research i na Harvardzie. Uczeń Jürgena Habermasa, zaliczany do drugiego pokolenia myślicieli tradycji Szkoły Frankfurckiej. Po polsku ukazały się jego „Doświadczenia wschodnioeuropejskie i wschodnionieemieckie” (Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1999)

// 1-3.12, godz. 12.00 //

SEMINARIUM IVANA KRASTEVA

IVAN KRASTEV – politolog i szef Centeum Strategii Liberalnych. Jest członkiem rady European Council on Foreign Relations i International Institute for Security Studies IIS – London. Jest redaktorem naczelnym bułgarskiej edycji Foreign Policy oraz członkiem redakcji Europe’s World. Przed upadkiem komunizmu w Bułgarii był członkiem opozycji demokratycznej

// 1-3.12, godz. 12.00 //

www.krytykapolityczna.pl

krytyka polityczna

OPEN SOCIETY INSTITUTE
Global Drug Policy Program

seminaria wielokulturowe

Nowy Teatr

NOWY ŚWIAT

CENTRUM KULTURY NOWY WSPANIAŁY ŚWIAT
UL. NOWY ŚWIAT 63, I PIĘTRO